VAPH
VLAAMS AGENTSCHAP VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP

Vlaanderen
is welzijn

möbius
business consulting. profoundly different.

Wat kunnen we samen doen om van persoonsvolgende financiering (PVF) een succes te maken?

Congres Evaluatie PVF

Sociaal ondernemerschap

4 juli 2019

Vlaanderen
is welzijn

VAPH
VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

möbius
business consulting. profoundly different.

SOCIALE INNOVATIE FABRIEK

artevelde hogeschool
LID VAN DE ASSOCIATIE UNIVERSITEIT GENT
denk. doe. word.

Welkom!

VAPH
VLAAMS AGENTSCHAP VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP

SOCIALE INNOVATIE FABRIEK

artevelde hogeschool
LID VAN DE ASSOCIATIE UNIVERSITEIT GENT
denk. doe. word.

möbius
business consulting. profoundly different.

Agenda

- ✔ Introductie
- ✔ Een reis door de wereld van sociaal ondernemerschap
- ✔ Onderzoeksproject @ Your Service
- ✔ Slot

Agenda

70’

- ✔ Introductie
- ✔ **Een reis door de wereld van sociaal ondernemerschap**
- ✔ Onderzoeksproject @ Your Service
- ✔ Slot

Goeie middag!
Klaar om de wereld van sociaal ondernemerschap te verkennen?

doom

- 15% van de Belgen leeft in armoede. 20% heeft het erg moeilijk om maandelijks rond te komen
- De vergrijzing van de bevolking gebeurt razendsnel
- Werkloosheid bij jongeren en bij 50+
- In 2011 stootten we 120 millioen ton CO_2 uit; toch neemt 1 op 3 Vlamingen de auto voor afstanden van minder dan 1 kilometer
- In 2011 was het aandeel hernieuwbare energie in ons verbruik slechts 5,1 %
- …

~~doom~~
bloom

~~doom~~

bloom

INNOVATIE
GEWOON VERDER
BUSINESS CASES
BUSINESS CASE
INNOVATIE PROJECT

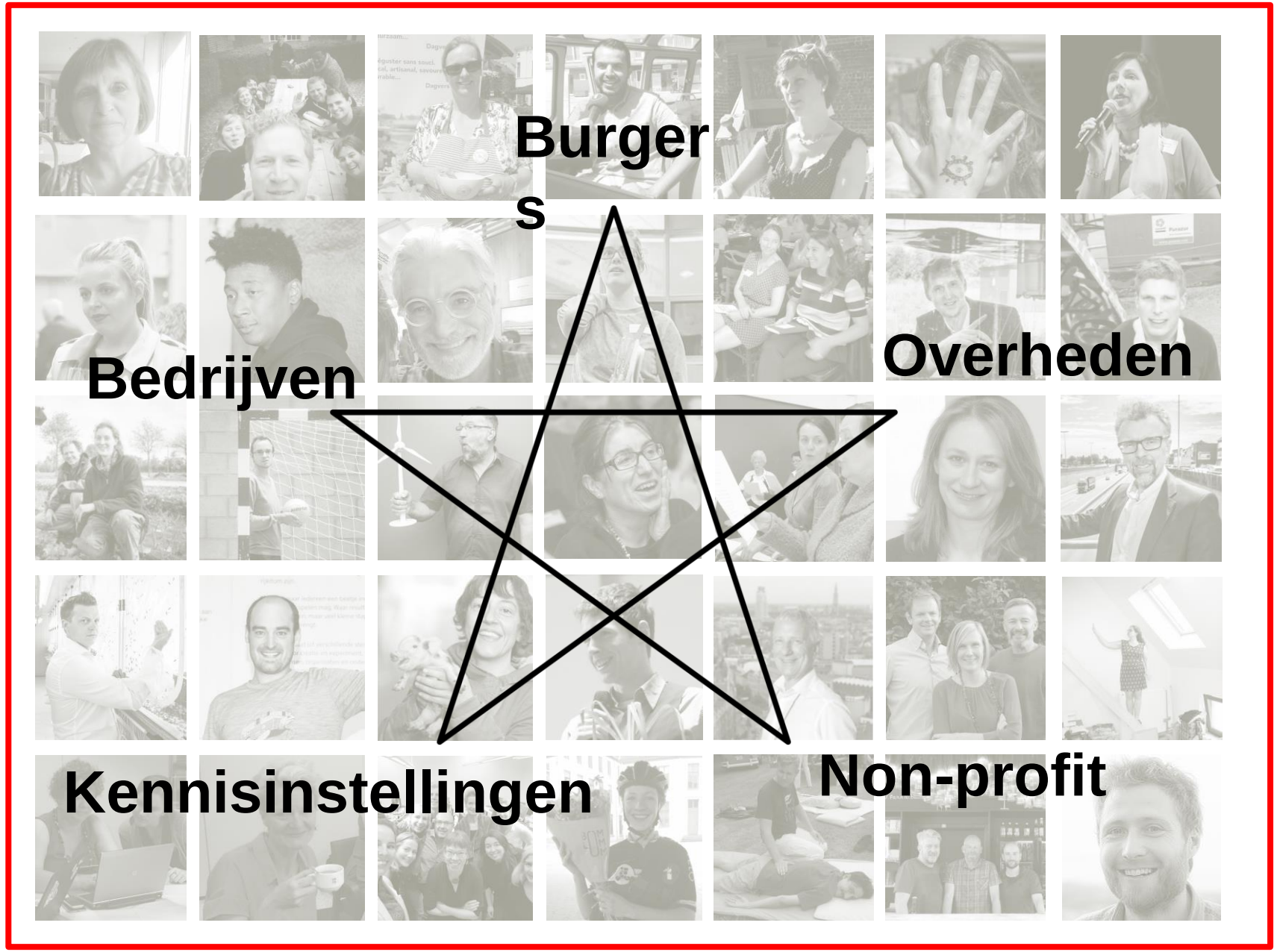
Burgers
Bedrijven
Overheden
Kennisinstellingen
Non-profit

Kan jij sociaal ondernemen?

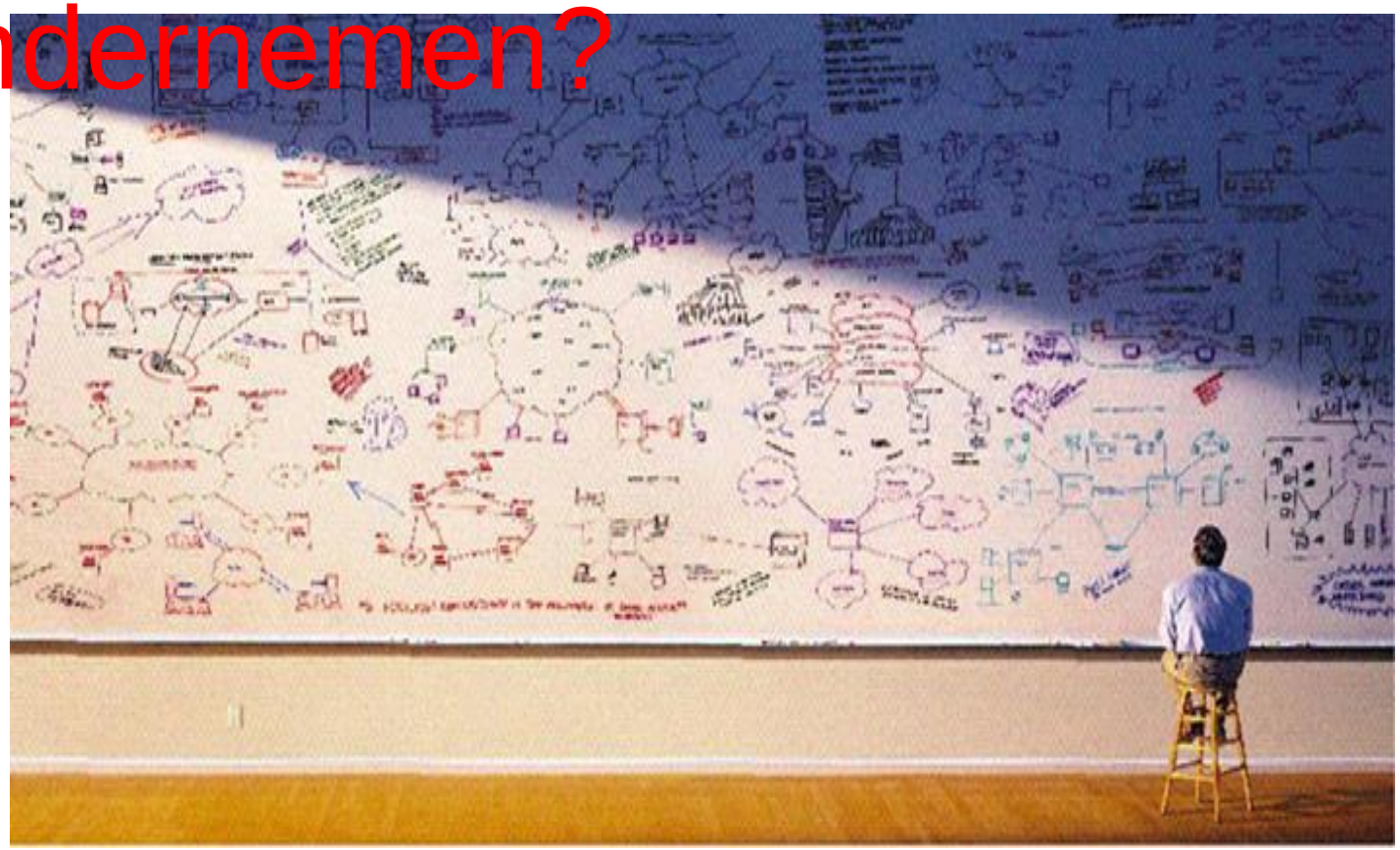

“ideas are worth very little, execution is worth a lot”

Kan jij sociaal ondernemen?

"WE CANNOT SOLVE OUR PROBLEMS WITH THE SAME THINKING WE USED WHEN WE CREATED THEM"

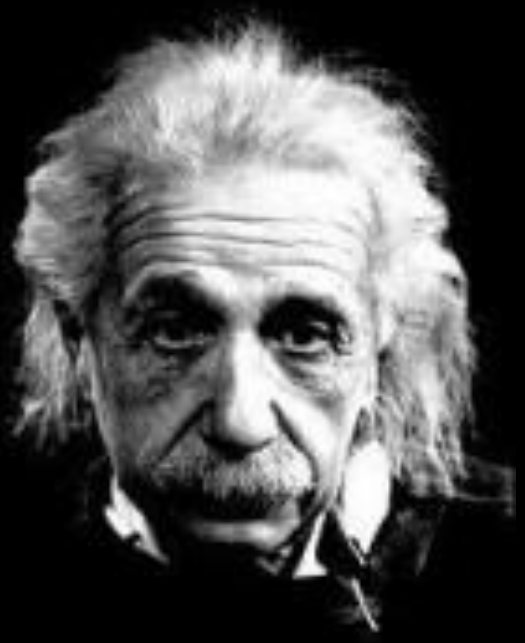

Kan jij sociaal ondernemen?

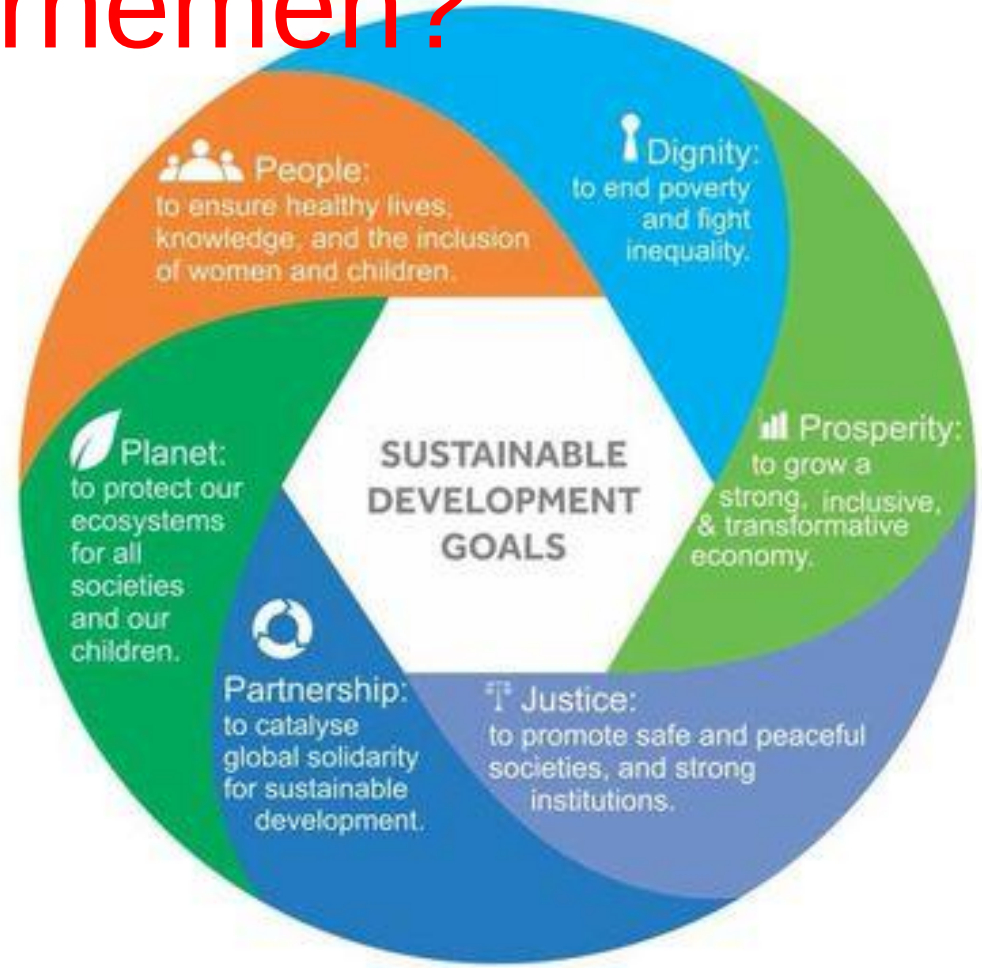

Kan jij sociaal ondernemen?

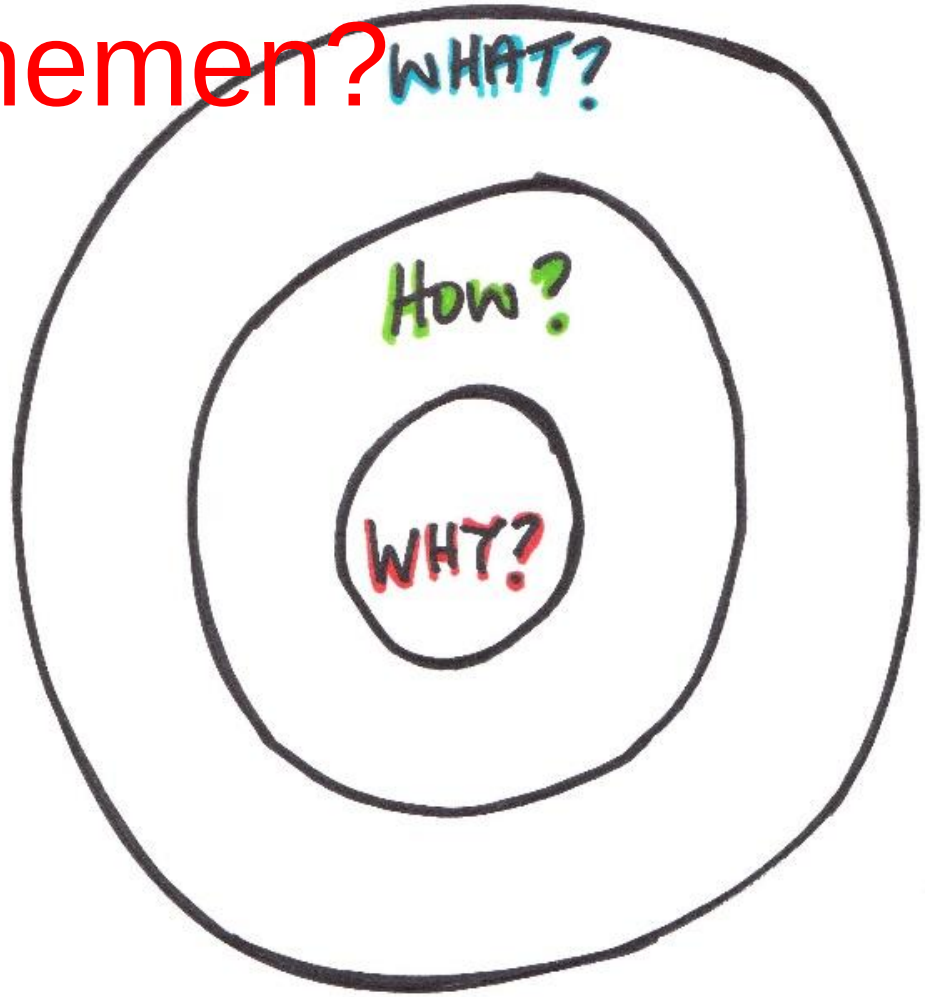

Simon Sinek – The Golden Circle

Sociale onderneming

Puur non profit

Non profit met wat inkomsten

Sociale onderneming

MVO-strategie

Filantropie

Pure profit

sociale innovatie

= innovatieve oplossing voor maatschappelijke uitdagingen wat resulteert in een methode, werking, product of dienst.

sociaal ondernemerschap

What is a social enterprise?

Social Enterprises are organisations that[1]:

Have an economic, social, cultural or environmental mission aligned to public or community benefit.

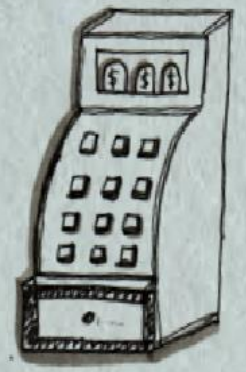

Trade to fulfill their mission.

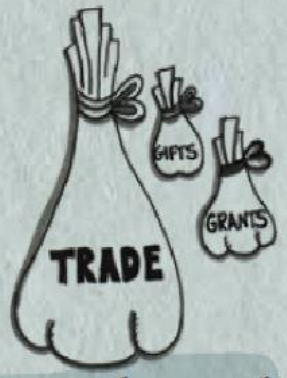

Derive a substantial portion of their income from trade.

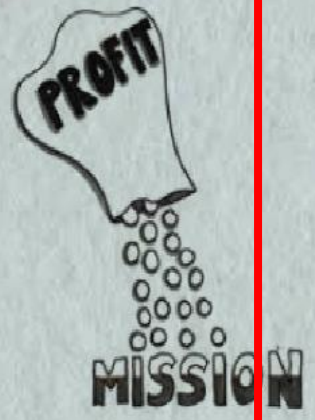

Reinvest the majority of their profit/surplus in the fulfillment of their mission.

Bron: Ingrid Burkett, Business Model for SE Design

© Sociale InnovatieFabriek vzw

Kenmerken sociaal ondernemer

Geïntegreerde sociale doelstelling

- Ligt een maatschappelijke uitdaging aan de oorsprong van de opstart van de activiteiten?
- Wordt er vanuit dat uitgangspunt economische waarde gecreëerd?

Inkomsten hoofdzakelijk uit economische activiteiten

- Haalt de organisatie minimaal 50% van de inkomsten uit handelsactiviteiten?
- Hoe sterk is de afhankelijkheid van (overheids)steun?

Geen/beperkte winstuitkering

- Zijn er mechanismen, bestuurlijke afspraken of juridische structuren die garanderen dat de winst geherinvesteerd wordt in de sociale doelstelling van de onderneming en niet of slechts in beperkte mate wordt uitgekeerd aan de aandeelhouders?

Zelfde missie, andere aanpak

MODE

Zelfde missie, andere aanpak

WATER

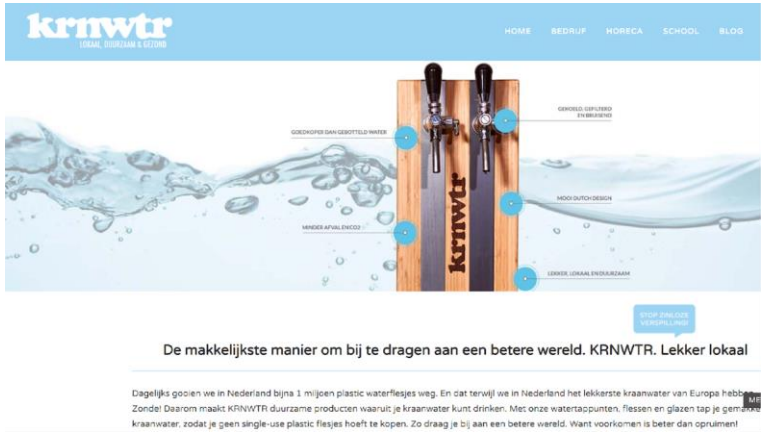

Zelfde missie, andere aanpak

AFVAL

Ten afval!

Jeugdbewegingen zetten zich graag in om beter te sorteren en te recycleren. Om hen daarbij extra te helpen creëerde Fost Plus (*) 'Ten afval!'. Dat is een heuse sorteeractie die bestaat uit een boeiend groepsspel, een brochure, de zogenaamde 'spelcontainer' met diverse spelen, en materiaal om afval beter te sorteren in je lokaal. Met 'Ten afval!' kan je jeugdbeweging echt werk maken van afvalsortering.

Photo credit: Xinhua.

Zelfde missie, andere aanpak

DIVERSITEIT

PASS WERK

konekt

#leef voluit!

Konekt organiseert in heel Vlaanderen praktijkgerichte opleidingen voor personen met een verstandelijke beperking en/of autisme

Opleiding co-medewerker in een bedrijf
Opleiding co-begeleider in de kleuterklas

Elke opleiding bestaat uit 14 opleidingsdagen en een stage. Tijdens de opleidingsdagen gaan we samen op zoek naar je talenten en werkkwaliteiten. Je leert je sterktes en werkpunten kennen. Daardoor sta je steviger in je schoenen. Je leert bij over je werk en welke taken je het meest liggen. Deze vaardigheden zet je in tijdens je stage.

Zelfde missie, andere aanpak

SOCIALE
COHESIE

Oefenin : wie ken jij?
g waar ben jij?
hoe denk jij?

Puur non profit

Non profit met wat inkomsten

Sociale onderneming

MVO-strategie

Filantropie

Pure profit

Oefening: Peerby

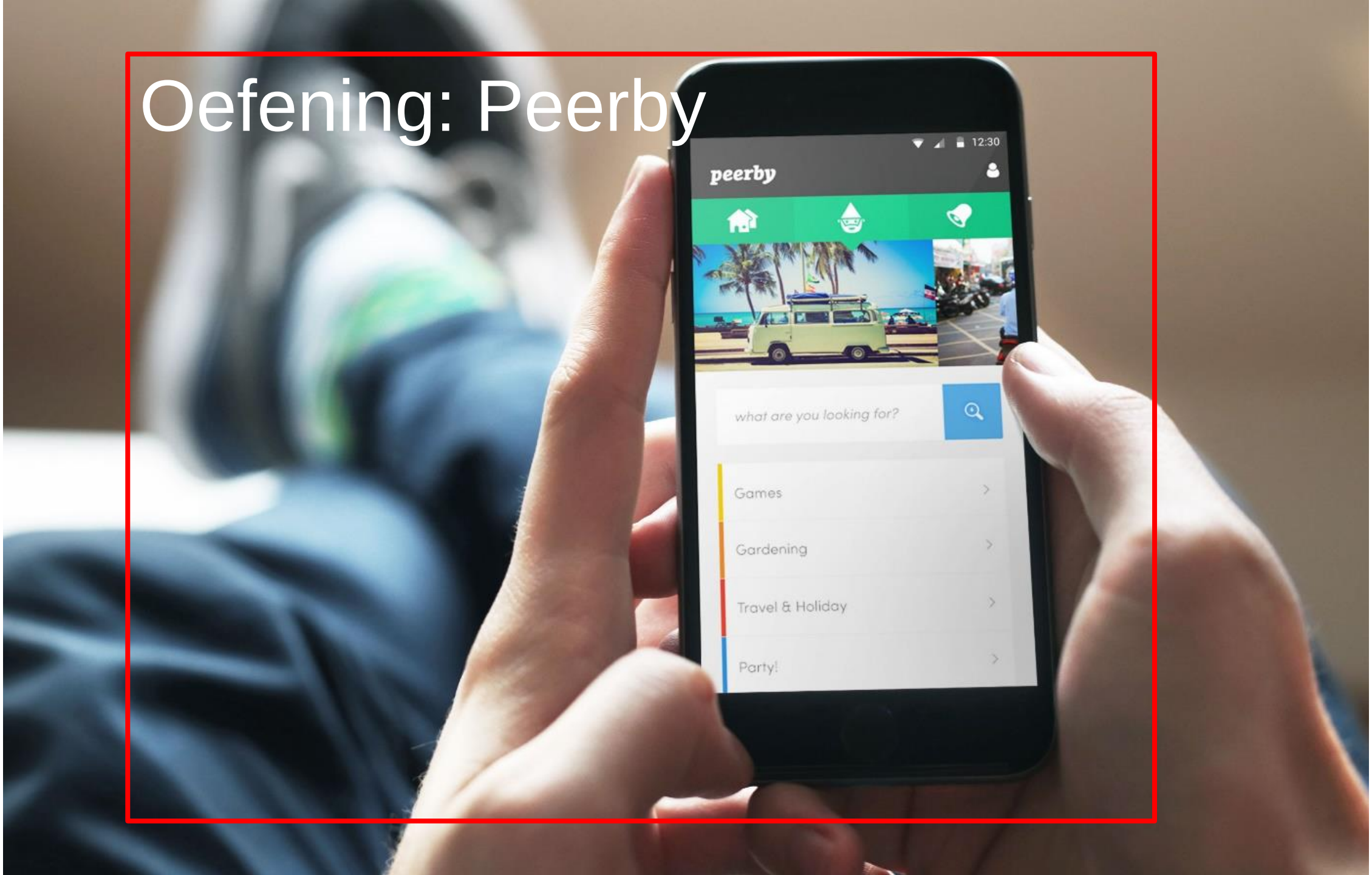

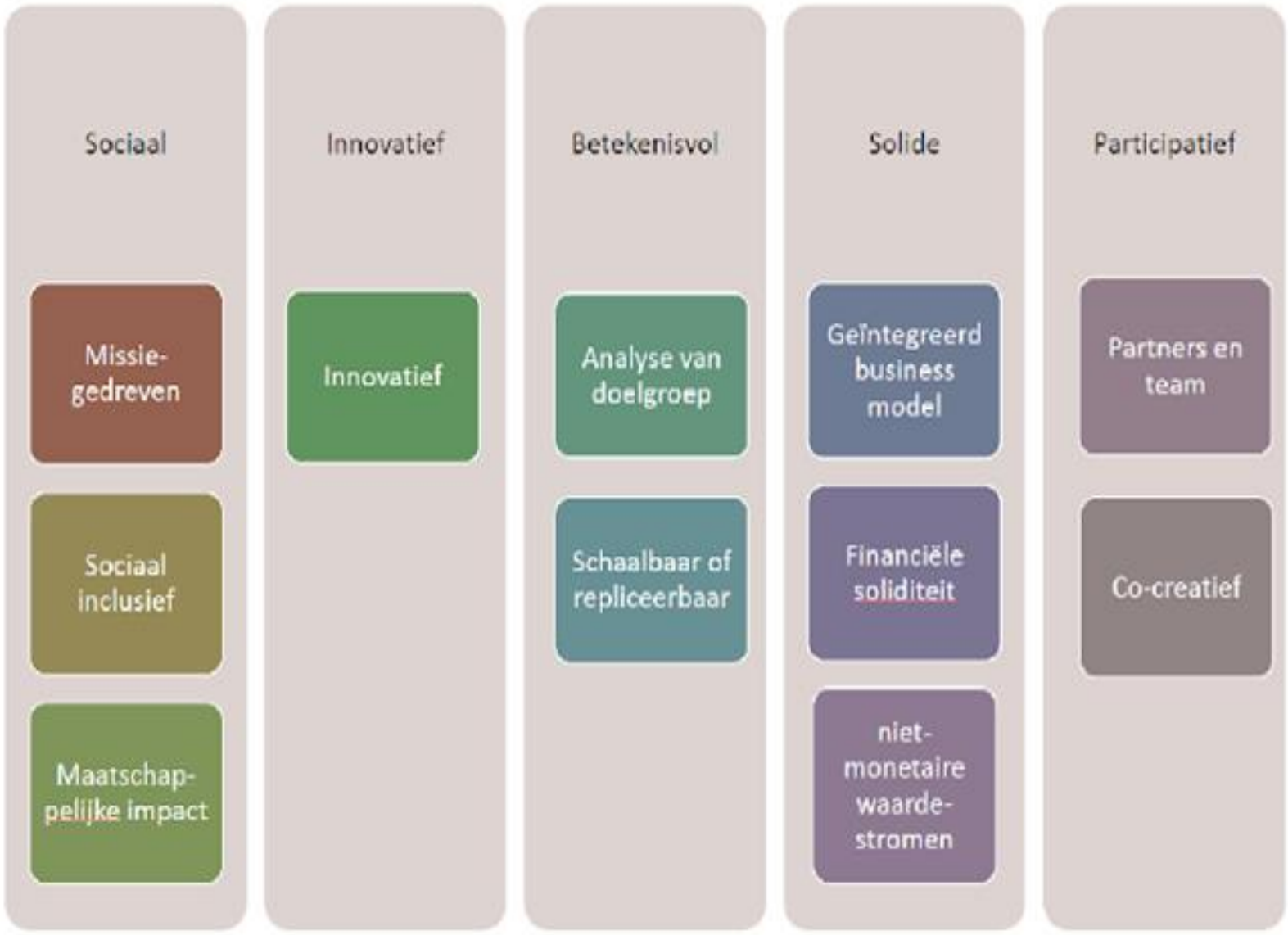
Sociaal
Missie-gedreven
Sociaal inclusief
Maatschap-pelijke impact
Innovatief
Innovatief
Betekenisvol
Analyse van doelgroep
Schaalbaar of repliceerbaar
Solide
Geïntegreerd business model
Financiële soliditeit
niet-monetaire waarde-stromen
Participatief
Partners en team
Co-creatief

Doe ‘ns effe normààl, man!

Gat in de maatschappij én gat in de markt

Geld valt niet uit de lucht

Het is samen zoeken

Geen subsidie haters

To boldly go where no man has gone before

Kies een richting
KETTLER
Activ84Health

The
GREATEST IDEA
SINCE
BEER
TWO FINGERS BREWING CO
ALL PROFITS TO PROSTATE CANCER UK

TOEKOMST
ATELIER
DE L'AVENIR

10:38
Beste,
Kan u me de halte kappelenberg tonen aub.
Bedankt ,
Lien
BEL
BLUE ASSIST
DARE TO CONNECT

Deze brief moet aangetekend verstuurd worden naar Ithaka, Kaaistraat 35, 8400 Oostende.
Hartelijke dank. Kiliaan
Bel mijn coach.
0496 30 61 66
BLUE ASSIST

Blue Assist

Doucheflu
X

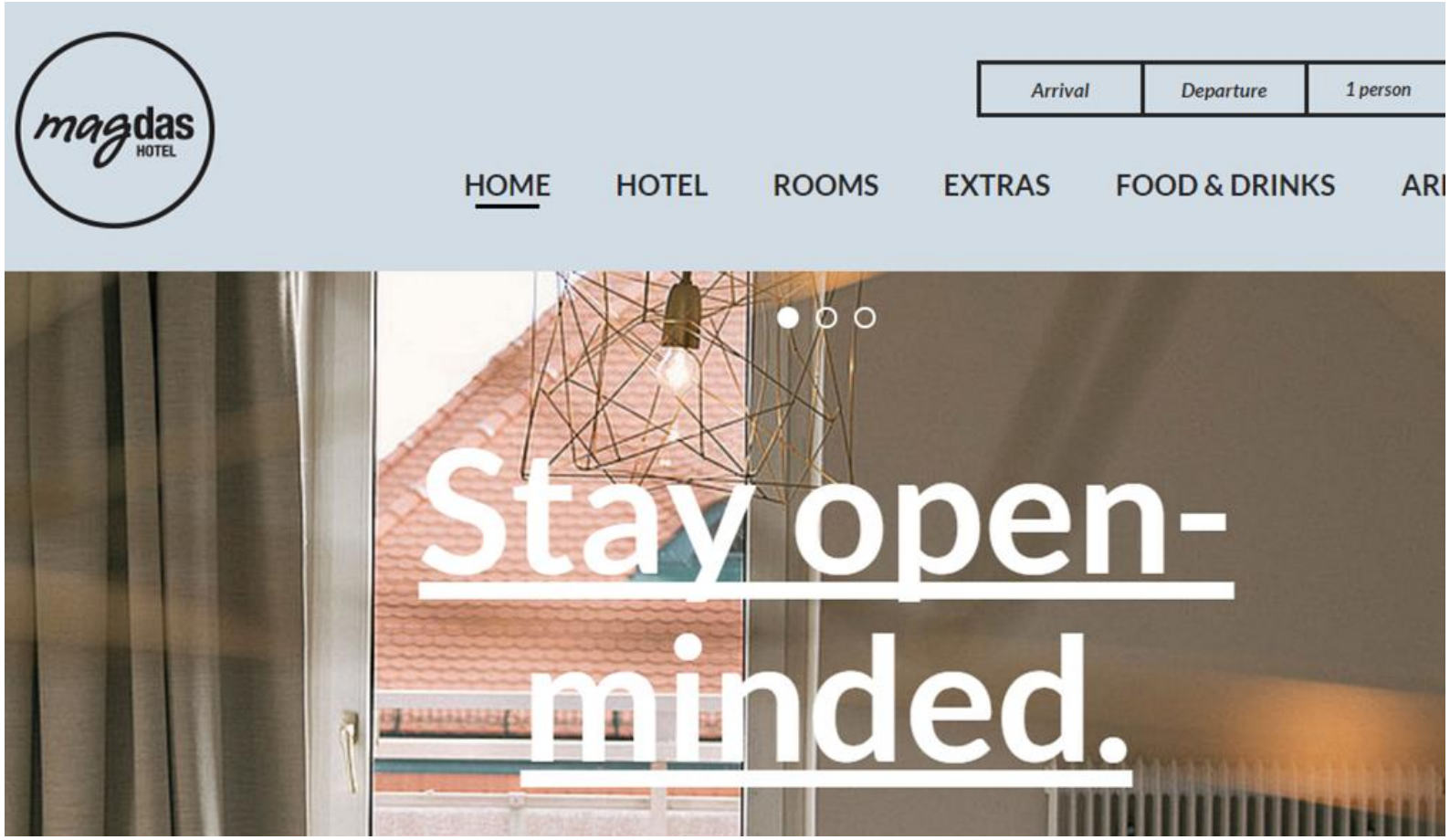

Magdas-hotel

We bring together, what belongs together.

Run as a social business, *mag*das HOTEL tries to solve social and economic problems with entrepreneurial tools. The hotel functions like every other company, just that our focus is not the maximization of profit, but the maximization of openess and humanity. Sounds good, doesn't it?

WHY: asielzoekers kansen geven

HOW: hun talenten inzetten via een dienst

WHAT: een hotel door asielzoekers gerund

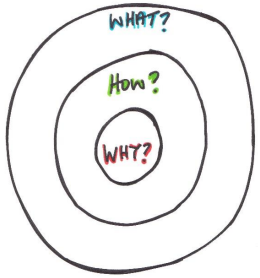

Magdas-hotel

DELANCEYSTREETFOUNDATION

We are a community where people with nowhere to turn, turn their lives around. Delancey Street is the country's leading residential self-help organization for former substance abusers, ex-convicts, homeless and others who have hit bottom. Started in 1971 with 4 people in a San Francisco apartment, Delancey Street has served many thousands of residents, in 5 locations throughout the United States. Residents at Delancey Street range from teenagers to senior citizens, and include men and women and all races and ethnicities. The average resident has been a hard-core drug and alcohol abuser, has been in prison, is unskilled, functionally illiterate, and has a personal history of violence and generations of poverty.

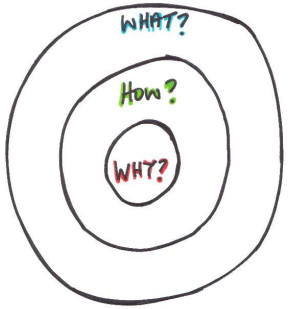

Delancey Street Foundation

www.1toit2ages.be

GO
goodgym
GO
goodgym

VZW

BEESTIG

onder WIJS

www.cokido.org

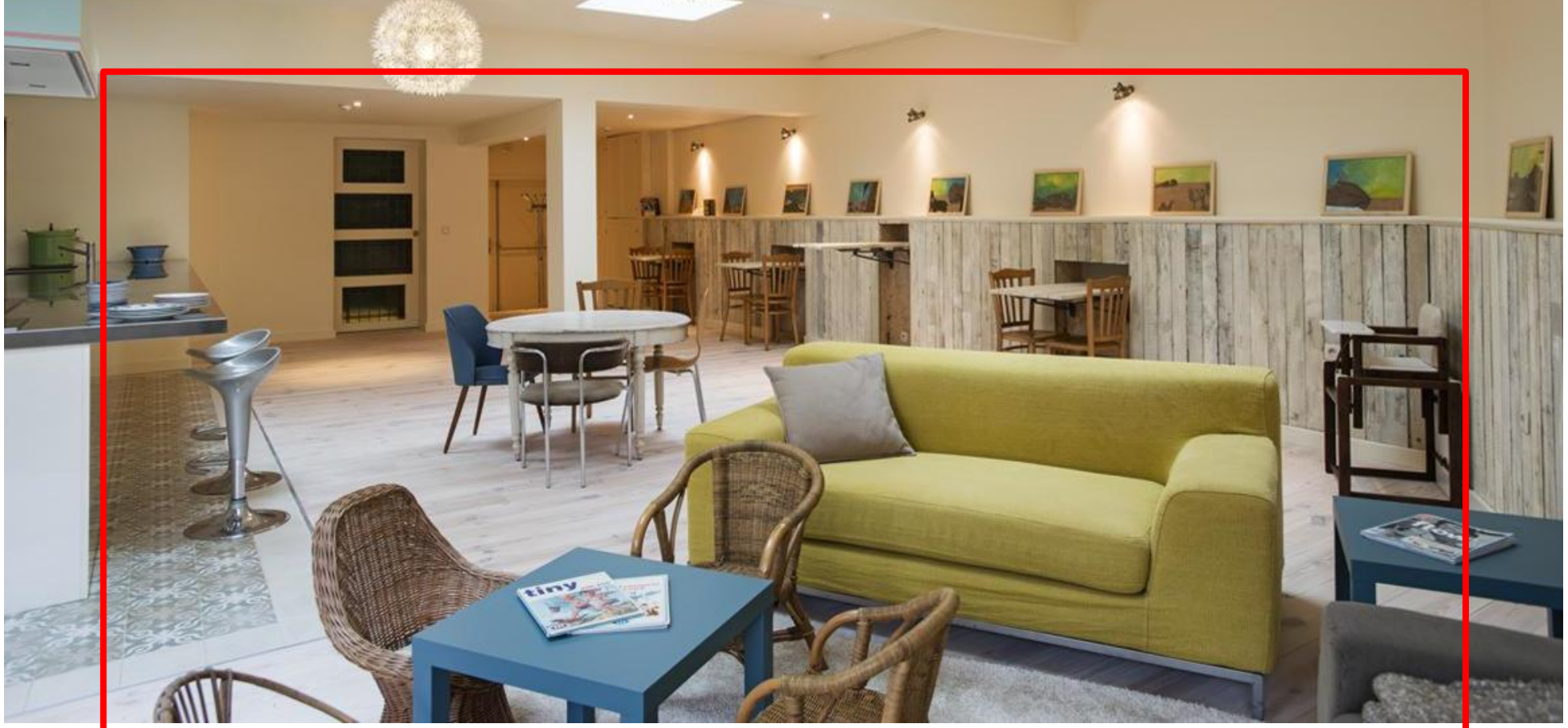

De Stuyverij

Villa Boempatat

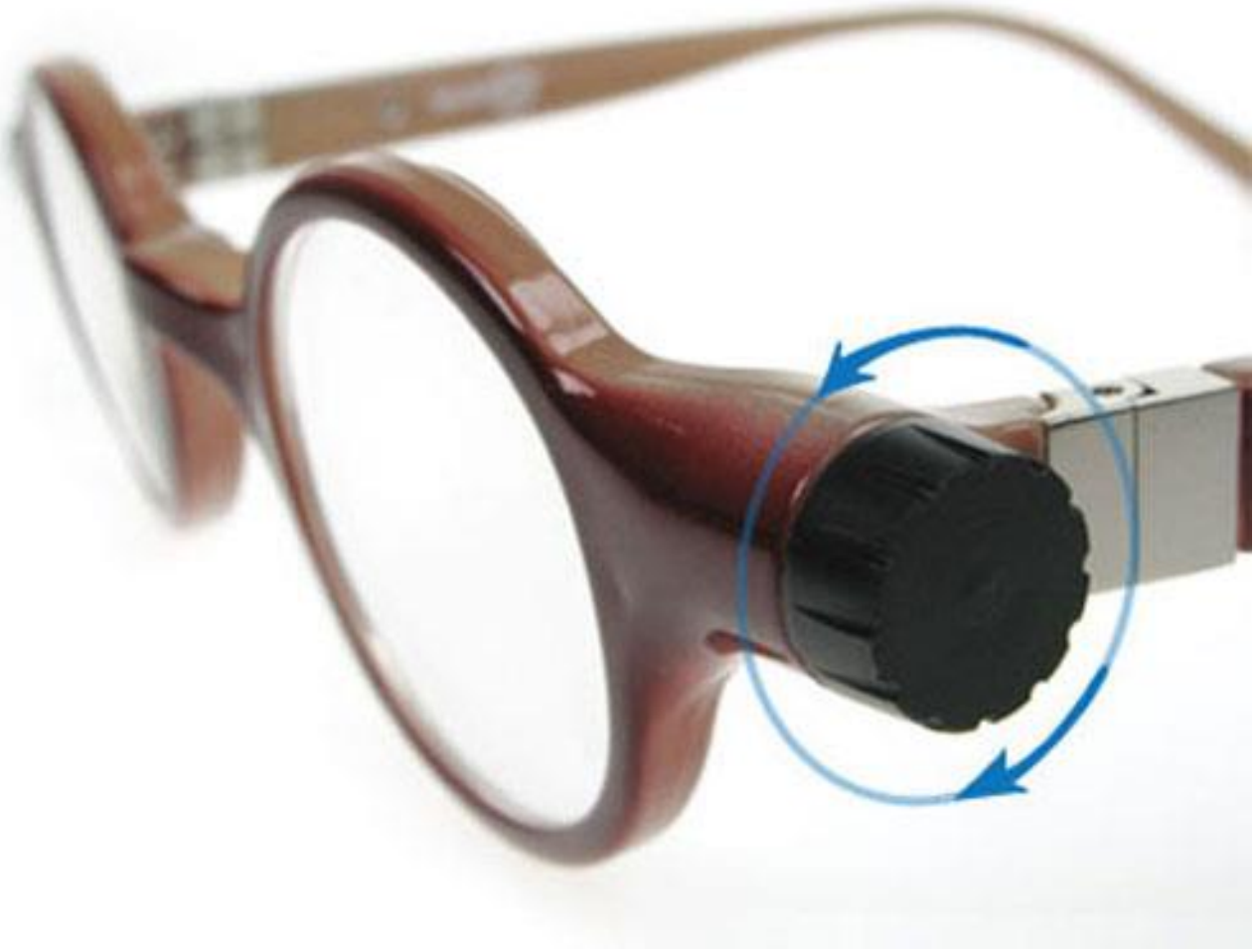

Adaptive Eye Works

case
s

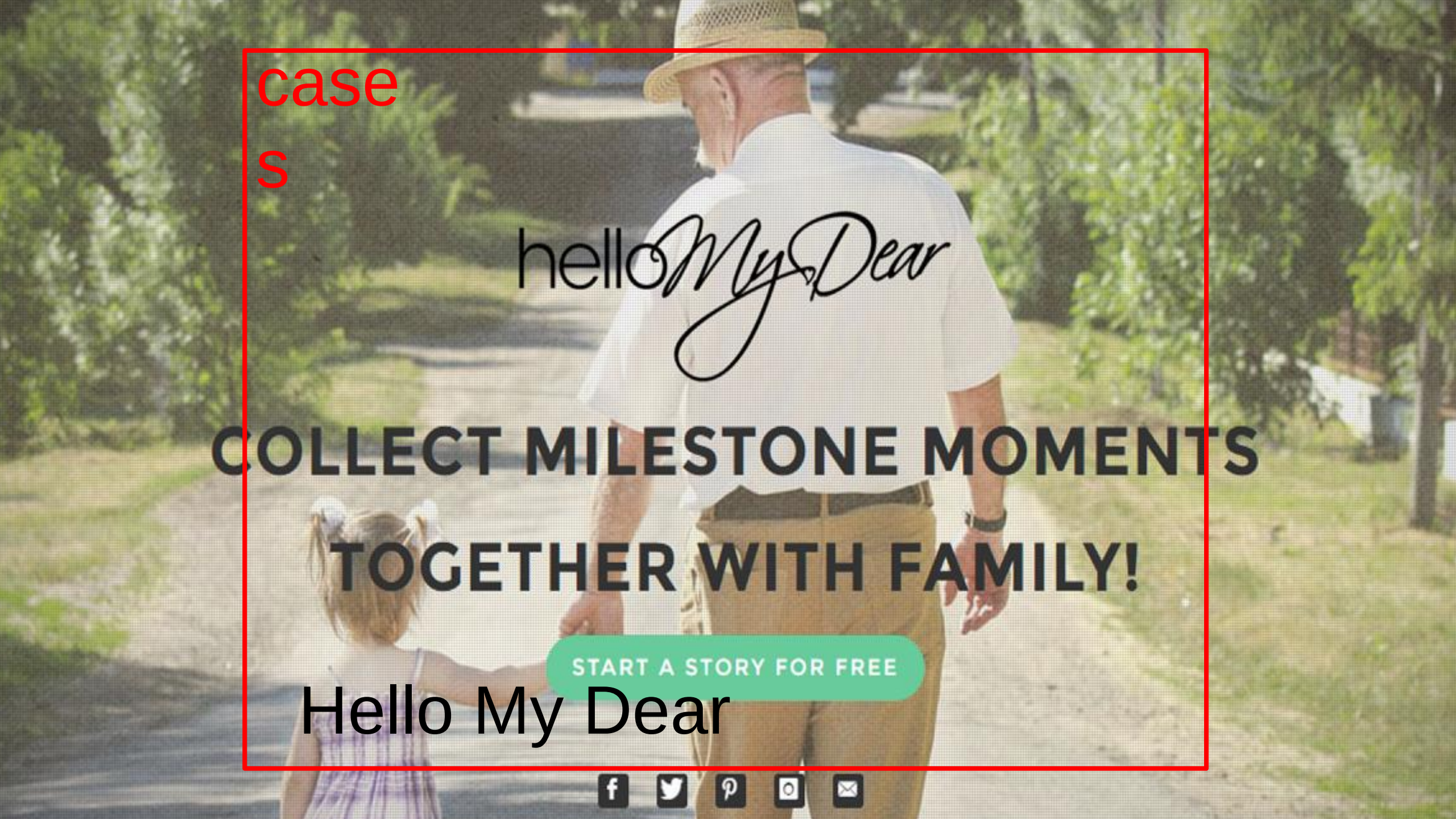

Hello My Dear

Konekt

wone
n
Buurtpensioen

Business model

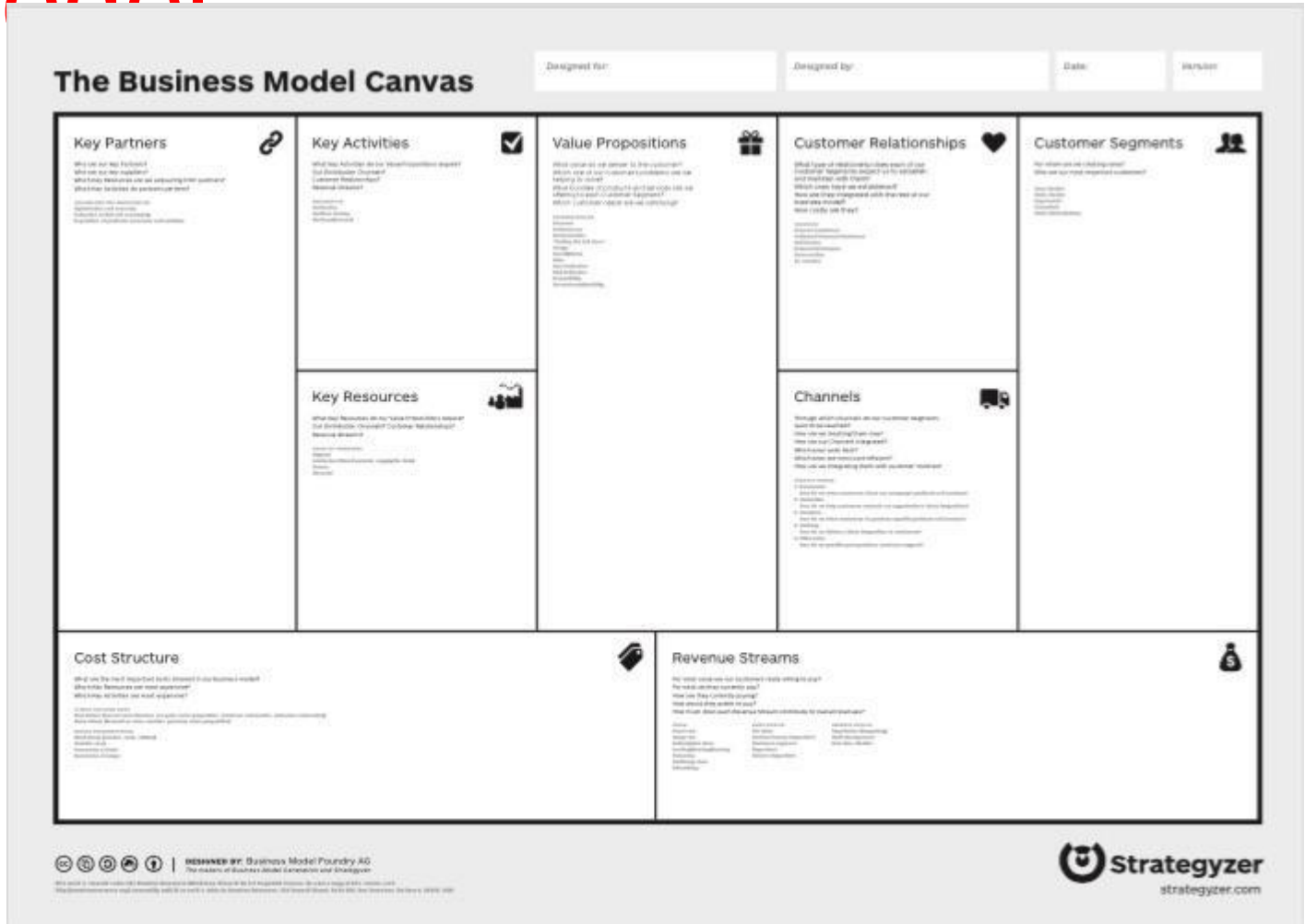

IMPACT Business model

Wil je ondernemen?

Eerst:

Ken je (maatschappelijke) winst

Herdenk je activiteit/dienst

Ken je omgeving

Dan:

Kijk naar het geld

Oefenin
g

dagbesteding

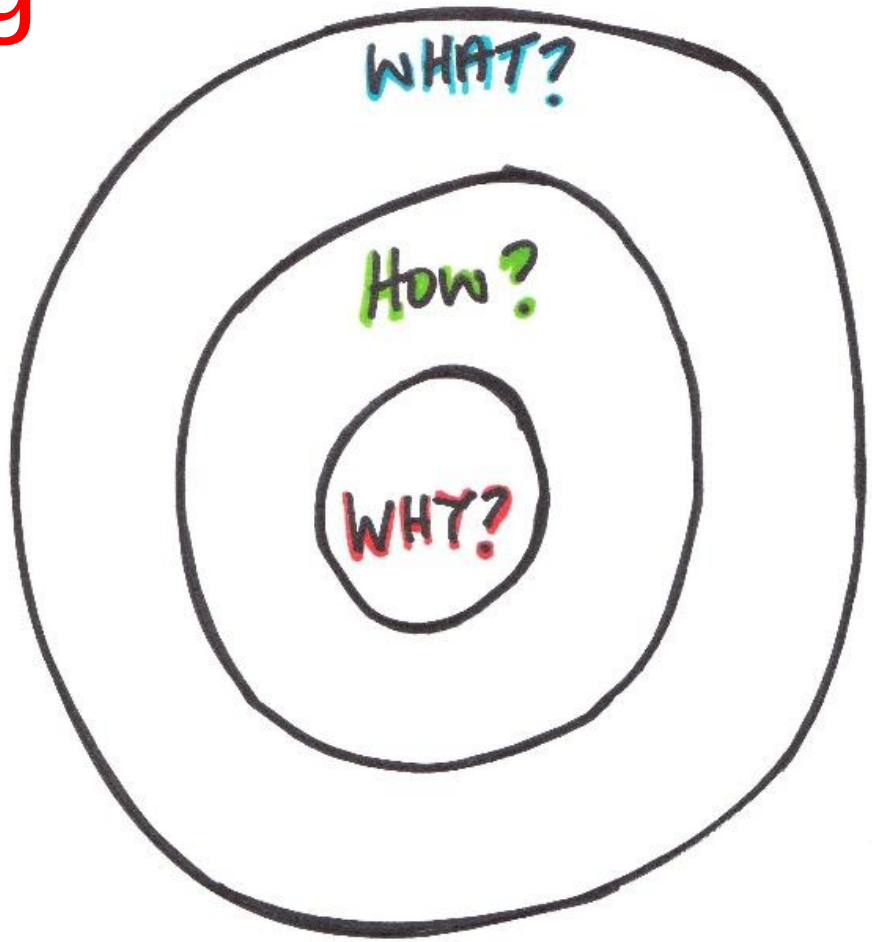

in locatie
gesloten groep
50 gebruikers
atelierwerking

?

Vertel me .
… je impact

Oefening

dagbesteding

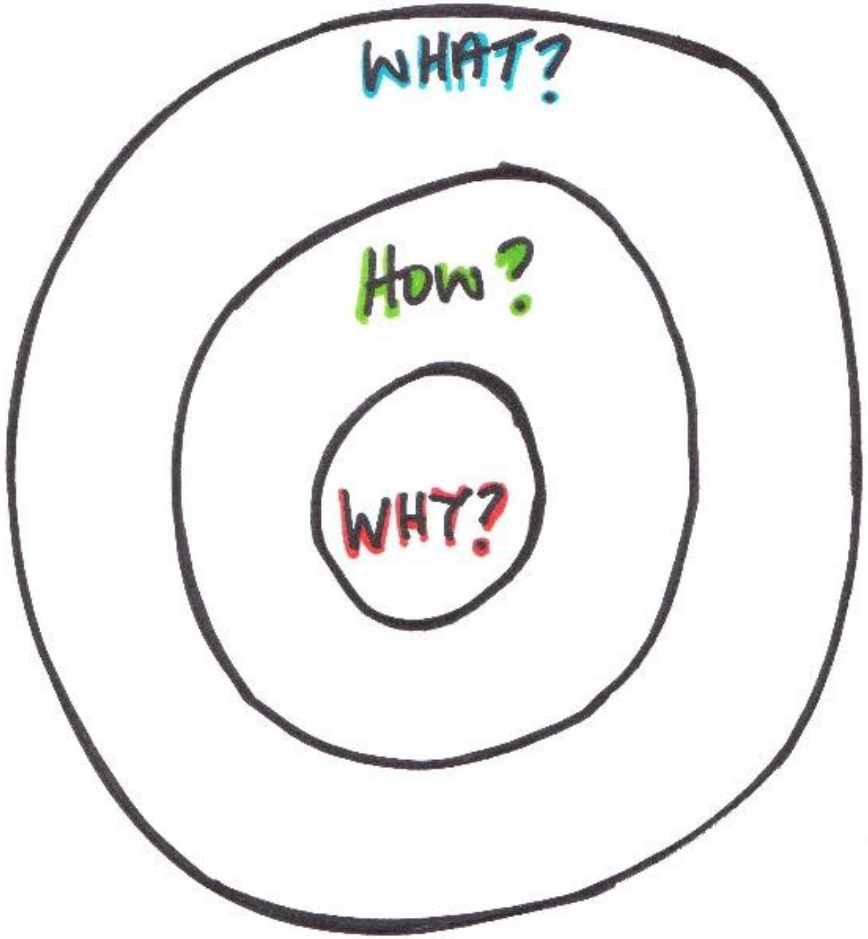

in locatie
gesloten groep
50 gebruikers
atelierwerking

?

Oefening

Raakvlakken?

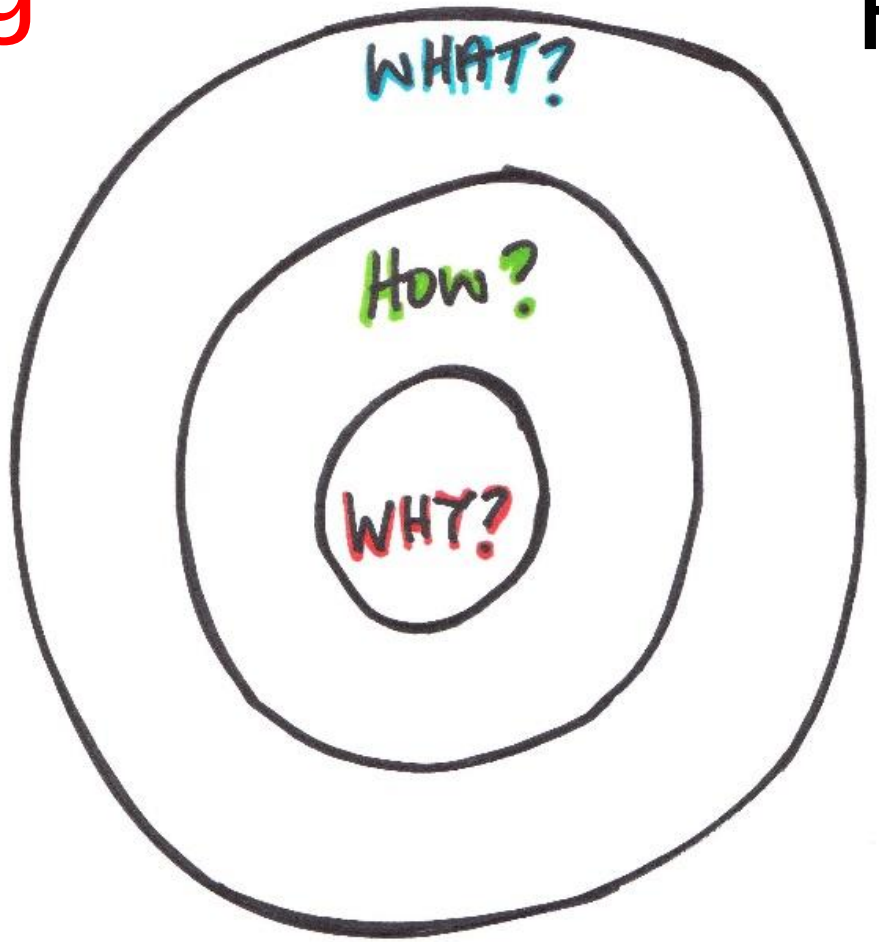

Oefening

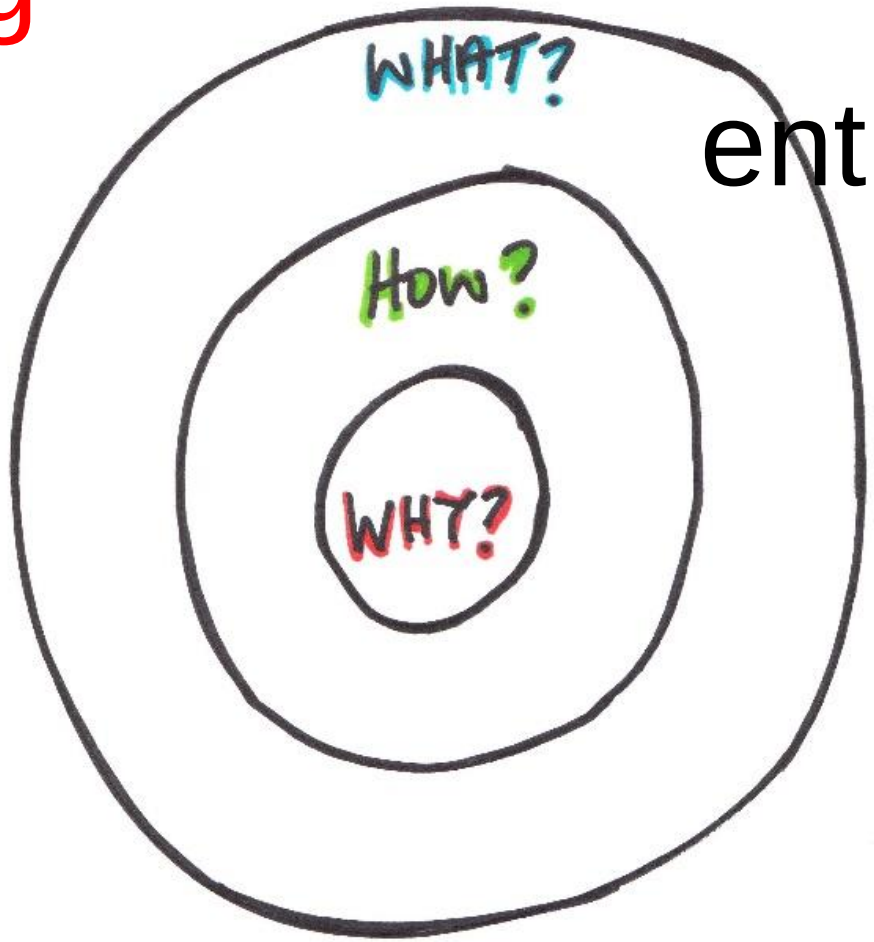

Bottom-up entrepreneurship ?

Magie maken

Ik geloof in …
(missie)

en wil ….

(houding/gedrag/milieu) veranderen

daarom ontwikkel ik
(activiteit/project)

voor
(doelgroep).

Toon me je impact

Figuur 22 verbondenheid met de wijk

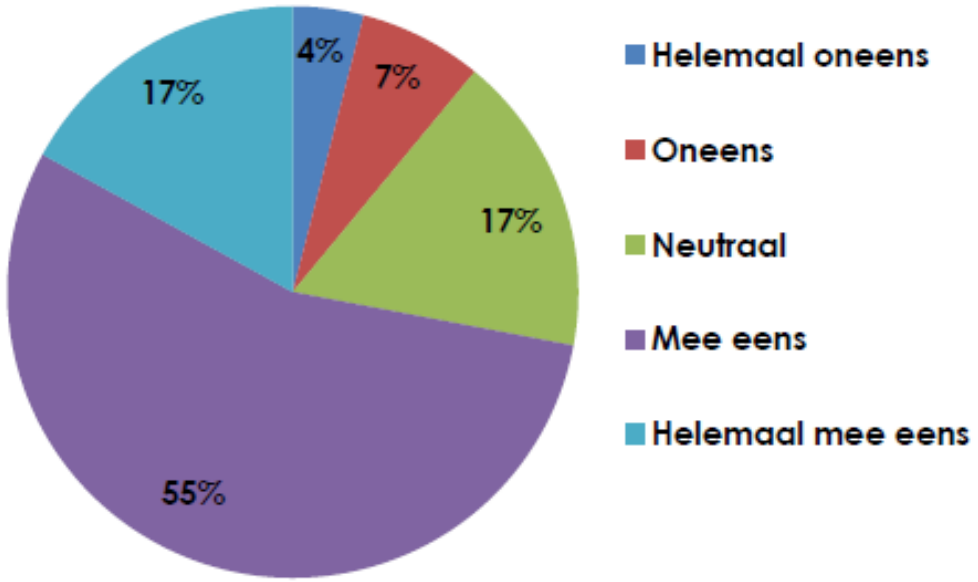

Bevordert onderling contact

Buurtbewoners (70%) geven aan dat zij vinden dat Brood op de plank het contact tussen buurtbewoners bevordert. Het Bakkerscafé zorgt volgens hen voor gezelligheid in de wijk.

Bakkerscafé (NL)

Toon me je impact

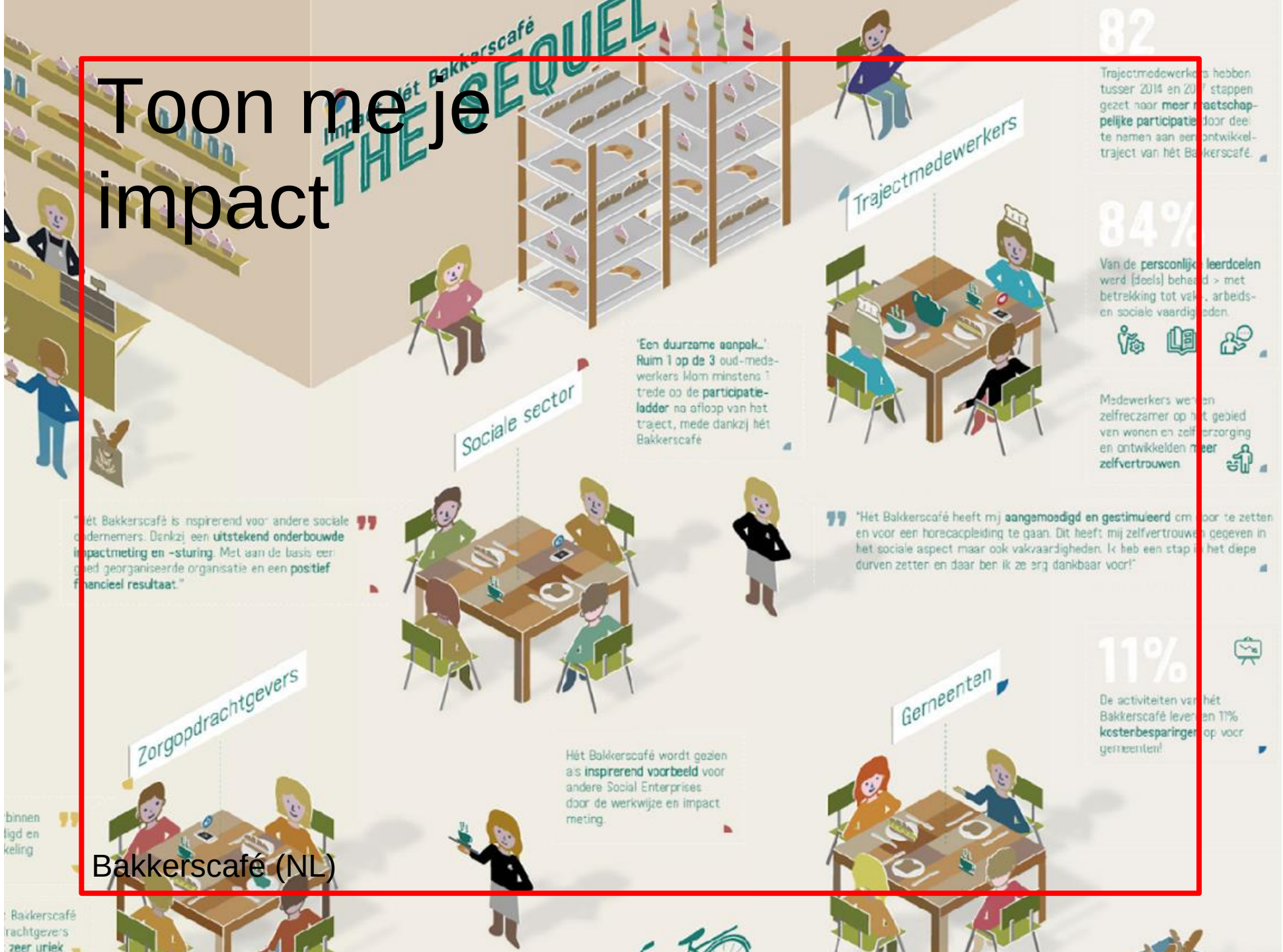

Bakkerscafé (NL)

Toon me je impact

INZETTEN OP MUZIEK = WERKEN AAN EEN BETERE GEMEENTE

Betere Gemeente

***Waarom zou je** in godsnaam **deelnemen** aan Lokale Helden? Editie 2017 leerde ons dat het Lokale Helden-effect, dat ook na het event blijft doorwerken, **moeilijk te onderschatten valt.** **Check de resultaten** van onze enquête onder de organisatoren:*

MUZIEK BOUWT BRUGGEN

10% *tussen culturen*

ervaart na Lokale Helden een beter contact met personen van andere culturen

23% *met het bestuur*

heeft nu een beter contact met het gemeentebestuur

45% *onder inwoners*

ziet nieuwe samenwerkingen ontstaan onder allerhande organisatoren

Poppunt

Toon me je impact

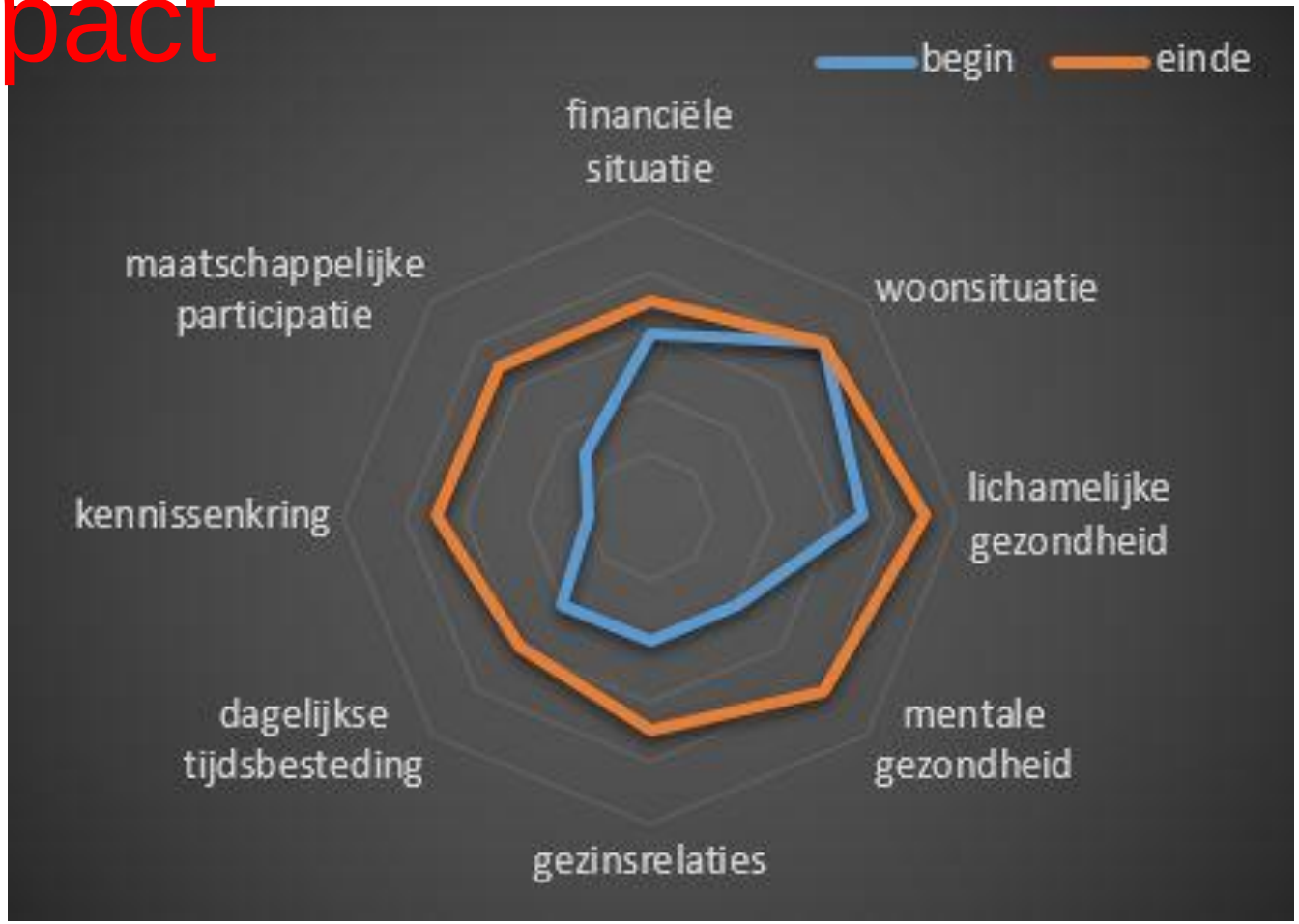

Toon me je impact

Thuisafgehaald

Door contact met Annemiek voelt Ans zich minder 'cliënt' en meer 'mens'. Datzelfde mechanisme is ook zichtbaar bij Sulya, Meneer de Jong en Jannie en Cees. Ze willen geen patiënt of cliënt zijn.

Toon me je impact

(…) Als alleenstaande moeder, met een inkomen waar je nauwelijks het eind van de maand mee haalt. Ik kan je verzekeren, dat haalt je zelfbeeld helemaal naar beneden."

Toch bleef **Nancy** niet bij de pakken zitten. Ze sloot zich aan bij een plaatselijke moedergroep. "Daar merkte men al snel dat ik het goed kan uitleggen", lacht ze. "**Een groep mensen rond je hebben, dat maakt je sterker.** Bij Recht-Op vroegen ze of ik niet eens wilde langskomen. Ik voelde mij er meteen thuis. Het is **mijn tweede thuis** geworden. Je kunt hier altijd terecht, ook als je het zelf even niet meer ziet zitten. En **voel ik me beter, dan probeer ik andere mensen vooruit te helpen**."

Recht-Op, vereniging waar mensen in armoede het woord nemen

A2B2 102 1
09 08 44 10 AB
ALWAYS CHELSEA #14-012
LAUREN GREENFIELD
DAVID MORRISON
5-2-14
always
Subscribe
0:02 / 3:18

Agenda

15’

- ✔ Introductie
- ✔ Een reis door de wereld van sociaal ondernemerschap
- ✔ **Onderzoeksproject @ Your Service**
- ✔ Slot

arteveldehogeschool

LID VAN DE ASSOCIATIE UNIVERSITEIT GENT

Karolien Huylebroek

Onderzoeksproject '@Your Service'

Van aanbodgestuurd naar vraaggestuurd organiseren in de sector van personen met een handicap

ZIP-traject

Hoe kunnen **organisaties** in de sector voor mensen met een beperking ondersteund worden in de transitie naar een vraaggestuurde en cliëntgerichte werking?

Samen aan de slag met organisaties

- Perspectief van het beleid
- Perspectief van de medewerkers
- Perspectief van de cliënten

ZIP-traject

Sessie 1: Set-up: kerngroep, respondenten, bespreking & besluitvorming, stappen & timing

ZIP-bevraging: Vragenlijst of gespreksmethodiek (leidinggevenden, medewerkers, cliënten)

Sessie 2: Zelf-Inschatting & toelichtingen bespreken

Sessie 3: Verbeterideeën & prioriteitsbepaling

ZIP: 3 niveaus & 10 domeinen

Cliënten	1.Opstartfase 2. Zorg en ondersteuning 3. Opvolging
Organisatie	4. Organisatiecultuur 5. Leiderschap 6. Processen en systemen 7. Kwaliteit 8. Missie, visie
Markt	9. Marktgericht ondernemen 10. Samenwerking

Bevraging beleid en medewerkers

- Op papier
- Via gespreksmethodiek

1. Opstartfase van de zorg en ondersteuning

Stap 1: Maak een eerste inschatting aan de hand van een aantal uitspraken.

Uitspraken	(Eerder) niet	(Eerder) wel
Onze aanpak zorgt ervoor dat de cliënt zich bij de eerste contacten ondersteund voelt om alle details en nuances van zijn/haar zorgvraag openhartig te bespreken.	O	O
Bij het begin wordt bewust en actief gepeild naar de verwachtingen en aandachtspunten van het netwerk (familie, vrienden, ...) van de cliënt.	O	O
De cliënt en zijn netwerk weten altijd zeer duidelijk wat de beloofde/afgesproken zorg en ondersteuning inhoudt, en kunnen zich hierop beroepen.	O	O
Van bij de start kan de cliënt mee beslissen over de zorg en ondersteuning die bij hem/haar past.	O	O

STAP 2: Algemene inschatting

Mijn organisatie zet bij de opstart van een (nieuwe) zorgvraag volop in op een open en respectvolle dialoog met de cliënt en zijn netwerk om tot vraagverheldering te komen en samen afspraken te maken over de gewenste ondersteuning.

1 ——— 10

STAP 3: Toelichting en verbeterideeën

Geef een toelichting bij je algemene inschatting, eventueel geïllustreerd met een voorbeeld. En wat kan de organisatie doen om dit te verbeteren? Wat zou volgens jou een stap vooruit zijn voor de organisatie?

TOELICHTING (MET VOORBEELD)	VERBETERIDEEËN

Bevraging cliënten

- Bevraging met scores
  - Alleen
  - Samen met het netwerk
  - Netwerk

- Via gespreksmethodiek
  - Vangen van verhalen

Sessie 1: Zelfinschatting

- Stand van zaken van vraagsturing in de organisatie a.d.h.v. bevraging

Sessie 2: Prioriteitsbepaling

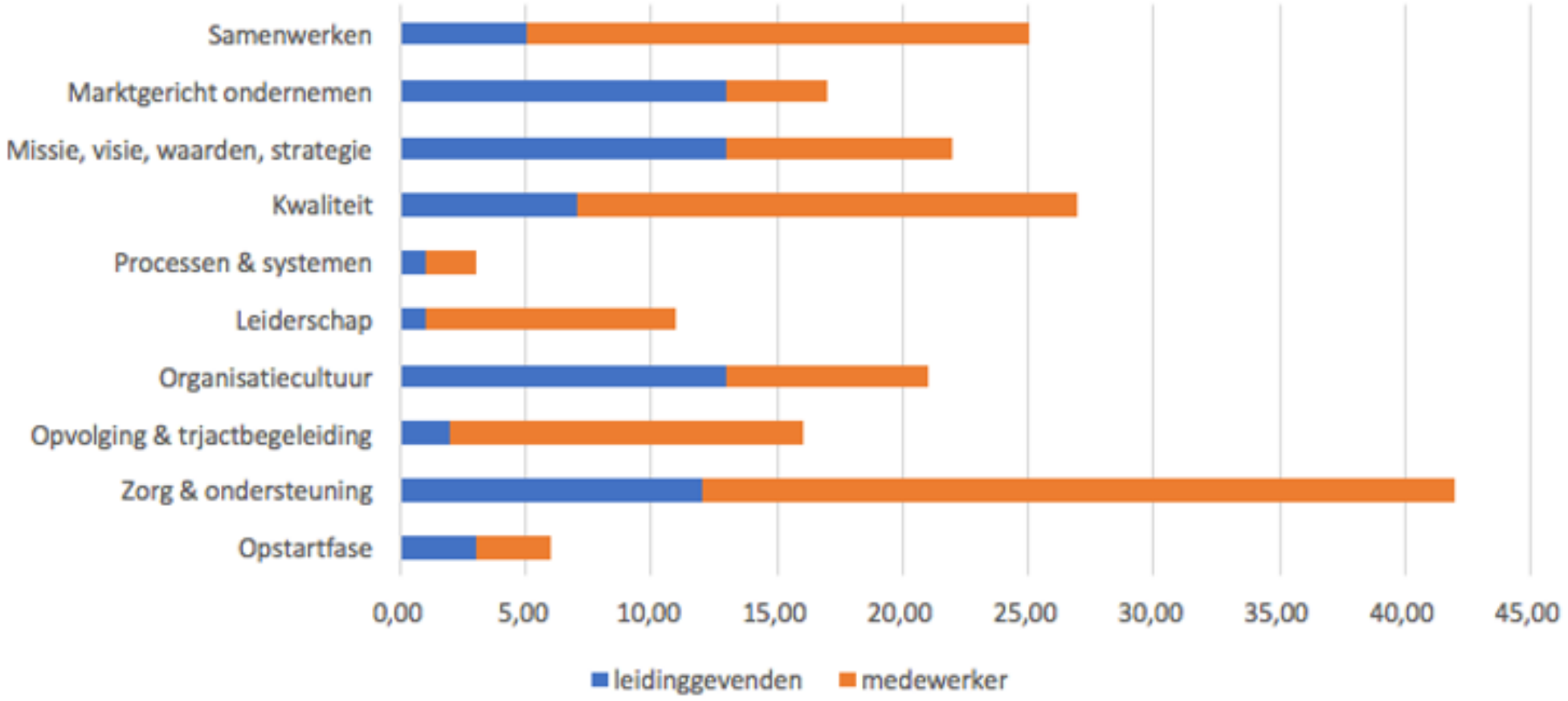

ZIP-mindset

- Geen audit, geen beoordeling, geen vergelijking met andere voorzieningen.
- Wel: kritische zelfreflectie, gericht op de toekomst:
  - Hoe zijn we op dit moment bezig met vraagsturing?
  - Hoe kunnen we dit versterken?
  - Wat zijn de prioriteiten voor de komende periode?
- De resultaten uit de ZIP-bevraging zijn gespreksstof voor bespreking binnen de organisatie.

Meerwaarde

- Gesprekken in een divers samengestelde kerngroep van medewerkers zijn een absolute meerwaarde.
- Gegevens uit de bevraging zetten aspecten van vraagsturing op scherp.
- Vraagsturing versterken vraagt niet altijd grootse veranderingen; het zit in kleine zaken.

- *“Ons team is er sterker en kritischer door geworden.”*
- *“Nu en dan werd onze mindset wakker geschud.”*
- *“We hebben duidelijke en concrete prioriteiten vastgelegd.”*

ZIP-begeleiding op vraag

- Procesbegeleiding op maat
- Offerte

Onderzoeksmedewerkers:

Sammy Vienne, Karolien Huylebroek, Tom Vandooren, Sieglinde Pletinck

Contact voor ZIP-begeleiding op maat:

sammy.vienne@arteveldehs.be
karolien.huylebroek@arteveldehs.be

Agenda

5’

- ✔ Introductie
- ✔ Een reis door de wereld van sociaal ondernemerschap
- ✔ Onderzoeksproject @ Your Service
- ✔ **Slot**

Neem je smartphone of tablet.

Surf naar www.slido.com.

Voor de code # **ONDERNEMEN** in.

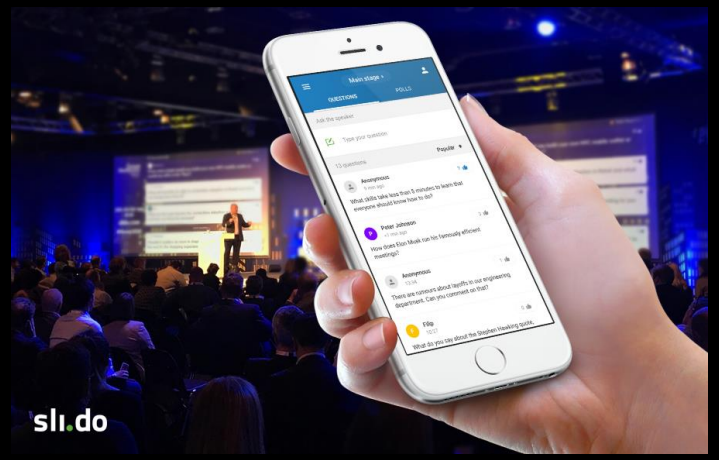

Beantwoord de vragen als ze worden opgestart.

Tot slot

Hoe kan het VAPH (en de overheid in het algemeen) ervoor zorgen dat sociaal ondernemerschap zoveel mogelijk wordt gestimuleerd?

Kies het antwoord dat jij het allerbelangrijkste vindt

- Door het wegwerken van barrières in de regelgeving
- Door het voorzien van incentives voor sociaal ondernemers (op basis van criteria en meetbare indicatoren)
- Door het voorzien van een duurzaam ondersteuningsbeleid (met externe partners, e.d.)

Bedankt!

VAPH
VLAAMS AGENTSCHAP VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP

SOCIALE INNOVATIE FABRIEK

artevelde hogeschool
LID VAN DE ASSOCIATIE UNIVERSITEIT GENT
denk. doe. word.

möbius
business consulting. profoundly different.